

Helsingissä 30.6.2010

VETOOMUS EDUSKUNTARYHMILLE

Arpajaislain uudistaminen tulee saattaa loppuun mahdollisimman pian.

Sisäasiainministeriö asetti marraskuussa 2007 arpajaislakihankkeen toteuttamaan hallitusohjelman kirjausta, jonka mukaan hallitus ryhtyy tarpeellisiin toimiin rahapelaamiseen liittyvien sosiaalisten ongelmien rajoittamiseksi, rikollisuuden torjumiseksi ja rahapelien yksinoikeusjärjestelmän säilyttämiseksi muuttuvassa kansainvälisessä toimintaympäristössä sekä sen takaamiseksi, että viranomaisilla on riittävät voimavarat laittomaan pelitarjontaan puuttumiseksi.

Arpajaislakihanke on tehnyt suomalaisen rahapelijärjestelmän kehittämistä ja vahvistamista koskevat ehdotuksensa kahdessa vaiheessa. Lakiuudistuksen ensimmäinen vaihe nostaa pelaamisen yleisen ikärajan 18 vuoteen ja rajoittaa pelien markkinointia. Eduskunta hyväksyi lain ensimmäisen vaiheen 8.6.2010 ja Tasavallan presidentti vahvisti sen 24.6.2010.

Arpajaislakihanke luovutti 28.4.2009 arpajaislain uudistamisen toisen vaiheen ehdotukset sisältävän loppuraporttinsa. Arpajaislain uudistamisen toisen vaiheen ehdotuksia on jatkovalmisteltu arpajaislakihankkeen loppuraportista saadun lausuntopöytäkirjan pohjalta. Se ei ole vielä edennyt eduskuntakäsittelyyn vaan oli 18.6.2010 asti suppealla kommenttikierroksella.

Tietojemme mukaan hallituksen esitys on valmis annettavaksi eduskunnan käsittelyyn heti syyskuun 2010 alussa. Esityksen antamista tulisi kiirehtiä.

Ehdotetuilla arpajaislain muutoksilla pyritään ehkäisemään rahapelite toimintaan liittyviä rikoksia ja sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja sekä varmistamaan yleishyödyllisyys.

lisen kansalaistoiminnan toimintaedellytykset. Esityksessä ehdotetaan siirryttäväksi nykyisestä muodollisesta toimilupajärjestelmästä lakisääteisten yksinoikeuksien järjestelmään. Yksinoikeus rahapelien toimeenpanemiseen olisi valtion kokonaan omistamalla Veikkaus Oy:llä, julkisoikeudellisella Raha-automaattiyhdistyksellä ja hevosjalostus- ja raviurheilujärjestöjen keskusjärjestön kokonaan omistamalla Fintoto Oy:llä. Siirryttäessä muodollisesta toimilupajärjestelmästä lakisääteisten yksinoikeuksien järjestelmään nykyisten toimiluvan omaavien rahapeliyhteisöjen asema vahvistuisi lakisääteisesti turvatuksi. Huomion arvoista on myös se, että laissa mainituille lakisääteistä tehtävää toteuttaville yksinoikeuden omaajille voidaan antaa julkisen vallan toimesta pitkällekin meneviä lain tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeellisia määräyksiä esimerkiksi rikollisuuden torjumiseksi ja pelaamisen sosiaalisten ja terveydellisten haittojen ehkäisemiseksi.

RAY, Veikkaus ja Fintoto ovat erikoistuneet omaan toimialueeseensa - RAY automaatteihin ja ravintolapeleihin, Veikkaus Lottoon ja vedonlyöntiin ja Fintoto hevospeleihin. Toimijoiden hallintomallit eroavat toisistaan: RAY on julkisoikeudellinen yhdistys, jonka omistavat osittain järjestöt, Veikkaus on valtion omistama osakeyhtiö ja Fintoto hevosjalostus- ja raviurheilujärjestöjen keskusjärjestön omistama osakeyhtiö. Toiminnan tuotto ohjataan eri kohteisiin eri tavalla yhteiskunnassa - RAY sosiaali- ja terveysjärjestöille RAY:n valmistelemana ja STM:n esityksestä valtioneuvoston päättämänä, Veikkaus liikunnalle, kulttuurille, nuorisotyölle ja tietelle OPKM:n jakamana sekä Fintoto hevostaloudelle MMM:n kautta.

Lain toisen vaiheen on tarkoitus astua voimaan vuoden 2012 alusta, koska nykyiset rahapeliluvat menevät umpeen vuoden 2011 lopussa. Näin menetellen ei tarvita uusia hankalia ja monimutkaisia toimilupien hakumenettelyjä toiminnan jatkamiseksi. Uhkana on, että hakuprosessiin osallistuvat myös ulkomaiset peliyhtiöt. Tällöin prosessi antaa mahdollisuuden myös lopputuloksen riitauttamiselle EY-tuomioistuimessa.

Lakiuudistus turvaa rahapeliyhteisöjen yksinoikeudet ja antaa viranomaisille riittävät voimavarat puuttua laittomaan pelitarjontaan Suomessa. Näin turvataan vastuullinen ja kannattava tapa kehittää suomalaista rahapelaamista. Samalla turvataan pelituottojen ja avustustoiminnan kokonaisuus, joka mahdollistaa vahvan suomalaisen kansalaisyhteiskunnan. Koska RAY on sosiaali- ja terveysjärjestöjen päärahoittaja Suomessa, sen toimintaedellytysten turvaaminen vahvistaa järjestöjen or-

ganisoimaa kansalaistoimintaa, vapaaehtois- ja vertaistoimintaa, tiedotusta ja neuvontaa, osallistumismahdollisuuksien edistämistä sekä vaikuttamista ja edunvalvontaa. Näiden toimintojen tarve ei ole nyky-yhteiskunnassa vähentynyt, vaan päinvastoin lisääntynyt

Arpajaislain uudistaminen tulee saattaa loppuun mahdollisimman pian. Vetoamme eduskuntaryhmiin, jotta hallituksen esitys annetaan heti syysistuntokauden 2010 alkaessa ja käsitellään eduskunnassa vielä tällä vaalikaudella.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY

Pirkko Karjalainen
puheenjohtaja
Vanhustyön keskusliitto ry:n toiminnanjohtaja

Aimo Strömberg
pääsihteeri

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto

Raimo Lindberg
puheenjohtaja
Invalidiliitto ry:n toiminnanjohtaja

Riitta Särkelä
toiminnanjohtaja

Terveyden edistämisen keskus

Leena Rosenberg-Ryhänen
puheenjohtaja
Suomen Syöpäpotilaat ry:n toiminnanjohtaja

Janne Juvakka
toiminnanjohtaja